

**ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ З НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ**

МАТЕРІАЛИ

**міжнародної науково-практичної конференції
молодих учених**

**«Проблеми та перспективи
забезпечення цивільного захисту»**

Черкаси – 2025

УДК 614.8

Проблеми та перспективи забезпечення цивільного захисту: матеріали міжнародної науково-практичної конференції молодих учених. Черкаси: НУЦЗУ, 2025. 464 с. Українською та англійською.

Включено матеріали, які доповідались на міжнародній науково-практичній конференції молодих учених на базі Національного університету цивільного захисту України.

Розглядаються аспекти вдосконалення цивільного захисту держави.

Матеріали розраховані на інженерно-технічних працівників Державної служби України з надзвичайних ситуацій, науково-педагогічний склад, ад'юнктів, слухачів, студентів та курсантів закладів вищої освіти України та інших країн світу.

СКЛАД ОРГКОМІТЕТУ КОНФЕРЕНЦІЇ

Голова:

ТОЛОК

Ігор

Ректор Національного університету цивільного захисту України, кандидат педагогічних наук, доцент, лауреат Державної премії України в галузі освіти, Заслужений працівник освіти України

Заступник голови:

ДОМБРОВСЬКА

Світлана

В.о. проректора з наукової роботи Національного університету цивільного захисту України, доктор наук з державного управління, професор, Заслужений працівник освіти України

Члени оргкомітету:

ДИМІТАР

Georgiev Velev

Director Scientific Research Center for Disaster Risk Reduction University of national and world economy (Sofia) Professor, Doctor

САЄНКО

Сергій

начальник відділу технологій ізоляції радіоактивних відходів «Харківського фізико-технічного інституту НАН України», доктор технічних наук, старший науковий співробітник

КРОНІН

Майкл

професор департаменту соціальної роботи університету Монмута, міжнародний інструктор з надання психологічної допомоги у надзвичайних ситуаціях Американського Червоного Хреста, Нью-Йорк, США

МАНДИЧ

Олександра

голова ради молодих вчених при Харківській обласній державній адміністрації, доктор економічних наук, професор

СИЛОВС

Марек Гунарович

заступник директора Коледжу пожежної безпеки та цивільного захисту Латвії, Республіка Латвія

ДАДАШОВ

Ільгар

Фірдосі огли

доктор технічних наук, доцент, Академія МНС Азербайджанської Республіки, Азербайджанська Республіка

ТИХОНЕНКОВ

Igor

Department of Chemistry, Ben-Gurion University of Negev, Beer-Sheva, Ph.D. on physics&mathematics, Israel

Полтавська М.В., НУЦЗУ Особливості виникнення суїцидальних думок у військовослужбовців збройних сил України в умовах воєнного стану	329
Понура С.І., НУ «Одеська політехніка» Актуальні психічні стани рятувальників ДСНС при виконанні службових обов'язків у зоні надзвичайної ситуації	330
Попсуй А.В., НУЦЗУ Особливості психологічного відбору рятувальників під час війни	331
Сергійчук Ю.М., НУЦЗУ Спорт як інструмент розвитку особистості	332
Ситник В.С., НУЦЗУ Взаємозв'язок саморозкриття з рефлексивністю внутрішньо переміщених осіб у період військового стану	333
Слівінська Е.І., НУЦЗУ Емоційний інтелект як ресурс підтримки психічного здоров'я в період військового стану	334
Стеценко А.Д., НУЦЗУ Кар'єрне зростання як психологічний феномен	335
Ткачик О.Т., ЛДУ БЖД Особливості підготовки кризових психологів	336
Топчило А.В., НУЦЗУ Психологічна підтримка дитини в родині якої один з батьків зазнав поранення	337
Харченко К.С., НУЦЗУ Теоретичні засади дослідження стресостійкості у військових	338
Хромова Д.В., НУЦЗУ Міжособистісні відносини особистості з різним мотивом афіліації	339
Цурган О.О., НУЦЗУ Психологічні особливості життестійкості військових, які зазнали поранень під час війни	340
Чередниченко Т.В., НУЦЗУ Особливості виникнення негативних психоемоційних станів пожежних-рятувальників в умовах воєнного стану	341
Чечільницька Ю.Д., ЛДУ БЖД До питання психологічної безпеки фахівців ризиконебезпечних професій	342
Шетоха А.С., НУЦЗУ Задоволення базових психологічних потреб як фактор психологічного благополуччя рятувальників	343
Щербіна В.О., НУЦЗУ Виховання спеціальної витривалості в боротьбі самбо	344
Yulkina E.T., NUCPU Stressors in the work of rescuers	345
Янченко М.А., НУЦЗУ Аспекти популяризації пожежно-прикладного спорту в Україні	346
Яременко К.Ю., НУЦЗУ Статевовікові особливості схильності до ризику працівників ДСНС	347

Секція 9. Соціально-гуманітарні аспекти діяльності та публічне управління у сфері цивільного захисту

Багацький О.Ю., НУЦЗУ Феномен масової культури в епоху глобалізації	348
Білецький О.П., ЛДУ БЖД Значення особистісних якостей та моральних мотивів у діяльності рятувальників	349
Бойченко П.С., НУЦЗУ Протипожежна боротьба у регіонах Донбасу (Донеччина, Луганщина) у 1918–1920-х роках	350
Бойченко П.С., НУЦЗУ Запозичення з англійської мови у сфері цивільного захисту	351
Боцуляк А.І., НУЦЗУ Способи творення термінів у галузі пожежної безпеки	352
Бочаров Є.В., НУЦЗУ Структурно-функціональний та сценарний підходи до публічного управління у сфері цивільного захисту	353
Васильчук Р.О., ЛДУ БЖД Особливості ідентифікації об'єктів критичної інфраструктури	354
Волочаєв С.О., НУЦЗУ Поширені типи помилок у наукових текстах, пов'язаних із сферою діяльності ДСНС України	355
Гайдай О.І., НУЦЗУ Професіоналізми в пожежній галузі	356
Гаркуша С.С., НУЦЗУ Цивільний захист: міжнародне право і виклики сьогодення	357

ПОШИРЕНІ ТИПИ ПОМИЛОК У НАУКОВИХ ТЕКСТАХ, ПОВ'ЯЗАНИХ ІЗ СФЕРОЮ ДІЯЛЬНОСТІ ДСНС УКРАЇНИ

Волочасєв С.О., студент, НУЦЗ України
НК – Подлесна В.І., викладач, НУЦЗ України

Завдяки зростанню ролі наукових досліджень у сфері цивільного захисту до якості фахових публікацій висувають все більш суворі вимоги.

Найбільш поширені типи помилок, які можна зустріти в наукових текстах:

1. Стилїстичні помилки (невідповідність науковому стилю): надмірна чутливість або суб'єктивність у висловлюванні; використання загальних фраз без конкретики, надмірне використання пасивного стану; надмірне спрощення понять («Люди в панїці бігли від небезпеки» – «Евакуація населення відбувається в умовах підвищеної панїки»; «Пожежа сильно пошкодила будинок» – «Внаслідок пожежі будівля зазнала значних руйнувань»).

2. Термінологічні неточності: використання побутових чи розмовних слів замість професійних («в ході гасіння пожежі» – «в процесі ліквідації пожежі», «малість деформацій» – «несуттєвість деформацій», «показувати» – «ілюструвати»); некоректне визначення понять; вживання термінів без пояснення (особливо, якщо текст призначений для широкої аудиторії: «валідний» – «дійсний, чинний, який має силу»); недопереклад термінів з російської мови («несуча стїна» – «опорна/фундаментна стїна», «включення» – «вкраплення», «спряження» – «сполучення», «просальник» – «маслянка»).

3. Граматичні помилки: вживання неправильних конструкцій з прийменниками по, при («комісія по розслідуванню» – «комісія для розслідування»; «по газопроводах» – «газопроводами»; «по округах» – «на дїльницях»; «при порушенні» – «під час порушення / у випадку порушення»; «при ліквідації» – «в процесі ліквідації»); часте вживання зворотних дієслів з постфіксом –ся у невідповідних синтаксичних конструкціях («зразки ґрунту бралися» – як вони самі себе брали?; «вогонь гаситься» – як він сам себе гасить?); зловживання мовленнєвими конструкціями з активними дієприкметниками або дієприслівниками, які невластиві українській мові («оточуюче середовище» – «довкілля»; «фахівець, працюючий над проектом» – «фахівець, який працює над проектом»; «виходячи із...» – «з урахуванням..., врахувавши...»; «беручи до уваги, що...» – «зауважимо, що...») тощо.

Також досить частими є синтаксичні, логічні помилки, помилки в джерелах та посиланнях, що суттєво ускладнює сприймання та розуміння змісту таких текстів і сприяє неоднозначному тлумаченню думки, яку автор намагався донести.

Отже, аналізування поширених помилок у наукових базових текстах, що стосуються ДСНС, допоможе підвищити якість фахових досліджень, поліпшити комунікацію між науковцями та рятувальниками, сприятиме підготовці кваліфікованих кадрів та вдосконаленню нормативної інформації.

ЛІТЕРАТУРА

1. Гінзбург М.Д., Требульова І.О., Левїна С.Д., Корніловська І.М. Українська дідова і фахова мова: практичний посібник на щодень / За ред. М. Д. Гінзбурга. Вид. 2-ге, переробл. і допов. Київ : ІНКОС, 2006. 654 с.

2. Шевчук С.В., Клименко І.В. Українська мова за професійним спрямуванням : підручник / Вид. 2-ге переробл. і допов. Київ: Алерта, 2011. – 694 с.

3. Український правопис / за редакцією Є. І. Мазніченко, В. Є. Македон, С. В. Шарабанова, І. Л. Яловнича. Київ : Наукова думка, 2019. 392 с.